ЛІТЕРАТУРА

1. Аулик И. В. Определение физической работоспособности в клинике и спорте / И. В. Аулик – М. : Медицина, 1990. – 192 с.
2. Баевский Р.М. Анализ вариабельности сердечного ритма в клинической медицине / Р.М. Баевский // Физиология человека, 2002 – Т.28. - № 2 – С. 70-82.
3. Дацків П.П. Оцінка адаптаційних можливостей кардіогемодинаміки легкоатлетів бігунів на довгі дистанції / П. П. Дацків // Молода спортивна наука України. – Л., 2004.– Т.2. – С. 448-452.
4. Мищенко В. С. Функциональные возможности спортсменов / В. С. Мищенко. – К. : Здоров'я, 1990. – 200 с.
5. Романенко В. А. Диагностика двигательных способностей / В. А. Романенко – Донецк, ДОННУ, 2005. – 290 с.
6. Физиологическое тестирование спортсмена высокого класса / [под ред. Дж. Мак-Дугалла, Г. Э. Уэнгера, Г. Дж. Грина ; пер с англ.] – К. : Олимпийская литература, 1998. – 431 с.
7. Inbar O. The Wingate Anaerobic Test / O. Inbar, O. Bar-Or, J. S. Skinner. Human Kinetics. – 1996. – 120 p.
8. Ingulf M.J Relative importance of aerobic and anaerobic energy release during sport-lasting exhausting bicycle exercise / M.J. Ingulf, T. Jzumi – J. Appl. Physiol., - 1999, - 67, № 5, p. 1881-1886.
9. Spurway N.C. Aerobic exercise, anaerobic exercise and the lactate threshold / N.C. Spurway – Brit. Med. Bull. – 2002. -48, № 3. – p. 569-591.

УДК 378.111:796.032(477)

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЇ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ „ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ" В УКРАЇНІ

Дудкін В.Ю., аспірант

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Проведено опитування професорсько-викладацького складу спеціалізованих ВНЗ щодо шляхів інтеграції олімпійської освіти в навчальний процес студентів. Визначено форми вдосконалення процесу впровадження олімпійської освіти в профільних навчальних закладах України.

Ключові слова: олімпійська освіта, впровадження олімпійської освіти, форми олімпійської освіти, процес підготовки студентів, спеціалізовані вищі навчальні заклади.

Дудкин В.Ю. ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ИНТЕГРАЦИИ ОЛИМПИЙСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В ПРОЦЕСС ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ СФЕРЫ „ФИЗИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ И СПОРТ" В УКРАИНЕ / Национальный университет физического воспитания и спорта Украины, Украина.

Проведен опрос профессорско-преподавательского состава специализированных ВУЗов относительно путей интеграции олимпийского образования в учебный процесс студентов. Определены формы совершенствования процесса внедрения олимпийского образования в профильных учебных заведениях Украины.

Ключевые слова: олимпийское образование, внедрение олимпийского образования, формы олимпийского образования, процесс подготовки студентов, специализированные высшие учебные заведения.

Dudkin V. WAYS OF PERFECTION OF INTEGRATION OLYMPIC EDUCATION IN THE PROCESS OF SPECIALISTS' PREPARATION IN THE SPHERE "PHYSICAL EDUCATION AND SPORT" IN UKRAINE / National university of physical education and sport of Ukraine, Ukraine.

The article deals with questioning of professorial teaching staff specialized educational establishments are relatively ways of integration Olympic education in the educational process of students. There are defined the forms of perfection of process implementation of Olympic education in type educational establishments of Ukraine.

Key words: Olympic education, implementation of Olympic education, forms of Olympic education, process of student's preparation, specialized higher educational establishments.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

З позицій сьогодення професійна підготовка майбутніх фахівців повинна мати випереджувальний характер, бути зорієнтованою на перспективи розвитку сфери „Фізичне виховання і спорт", враховувати багаторівневість вищої професійної освіти та здобутки інших країн, здійснюватись за рахунок використання інноваційних освітніх технологій [4, 5]. Саме тому олімпійська освіта може відіграти важливу роль у процесі вдосконалення підготовки студентів спеціалізованих навчальних закладів України.

Сьогодні в рамках олімпійської освіти студентської молоді застосовується досить широке коло різноманітних форм і методів роботи [2]. Однак, як зазначають провідні фахівці [1, 3], у науково-методичній літературі з проблем олімпійського руху відзначається недостатня кількість інформації щодо використання сучасних форм впровадження олімпійської освіти в процес підготовки студентів профільних навчальних закладів України.

Мета дослідження – визначення форм вдосконалення процесу впровадження олімпійської освіти в профільних навчальних закладах України.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення літературних джерел, інформації мережі Інтернет; опитування; метод експертних оцінок; методи математичної статистики.

Зв'язок роботи з науковими програмами, темами. Робота виконана як складова частина досліджень „Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2006-2010 рр." за темою 1.1.1. „Система олімпійської освіти в загальноосвітніх навчальних закладах" (№ державної реєстрації 0105U001389).

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Аналіз літературних даних з проблем реалізації олімпійської освіти в процесі підготовки кадрів профільної сфери, опитування фахівців дозволили визначити питання та провести експертне опитування професорсько-викладацького складу спеціалізованих ВНЗ, які займаються впровадженням олімпійської освіти в підготовку студентів (12 фахівців). Метою дослідження було визначення шляхів інтеграції олімпійської освіти в навчальний процес, що найбільш доцільно використовувати в профільних навчальних закладах України.

Результати дослідження дозволили визначити:

- форми олімпійської освіти, що найбільш доцільно використовувати в процесі підготовки фахівців сфери „Фізичне виховання і спорт";
- найбільш ефективні види навчальних занять для впровадження питань з олімпійської освіти;
- методи навчання, що найбільш доцільно використовувати в процесі роботи з олімпійської освіти серед студентської молоді;
- найбільш ефективні інформаційні технології, що можуть бути використані в процесі реалізації олімпійської освіти в спеціалізованих навчальних закладах.

В результаті експертного оцінювання було проранжовано форми олімпійської освіти, що найбільш сприятимуть впровадженню олімпійських ідеалів і цінностей в процес підготовки студентів профільних навчальних закладів України (рис. 1). Так, одним з найбільш важливих компонентів експерти вважають наявність у ВНЗ олімпійських музеїв, олімпійських галерей, кабінетів олімпійської освіти (4,5 бала). Важливими є залучення студентської молоді до науково-дослідної роботи з олімпійської тематики (4,3 бала), включення питань з олімпійської освіти у викладання навчальних дисциплін (4,2 бала). Наступними, за значущістю, є включення питань з олімпійської освіти в процес педагогічної практики (3,9 бала), впровадження спецкурсу „Олімпійська освіта" (3,9 бала), спортивно-масова робота з олімпійської тематики (3,7 бали) та виконання індивідуальних завдань з олімпійської освіти (3,1 бала).

Наступним кроком дослідження було визначення значущості видів навчальних занять для ефективної роботи з впровадження олімпійської освіти в процесі підготовки студентів у ВНЗ. Аналіз результатів дослідження свідчить, що найголовніше місце посідають лекції, далі слідують практичні та нетрадиційні види навчальних занять (проблемна лекція, лекція-діалог, дискусія, семінари-інтерв'ю, семінар-творче заняття, семінар-прес-конференція), наступними є семінарські і консультаційні заняття (коефіцієнт конкордації W = 0,72). Проте варто відмітити думку деяких експертів щодо важливості комплексного підходу до застосування видів навчальних занять в процесі впровадження питань олімпійської освіти в підготовці студентів.

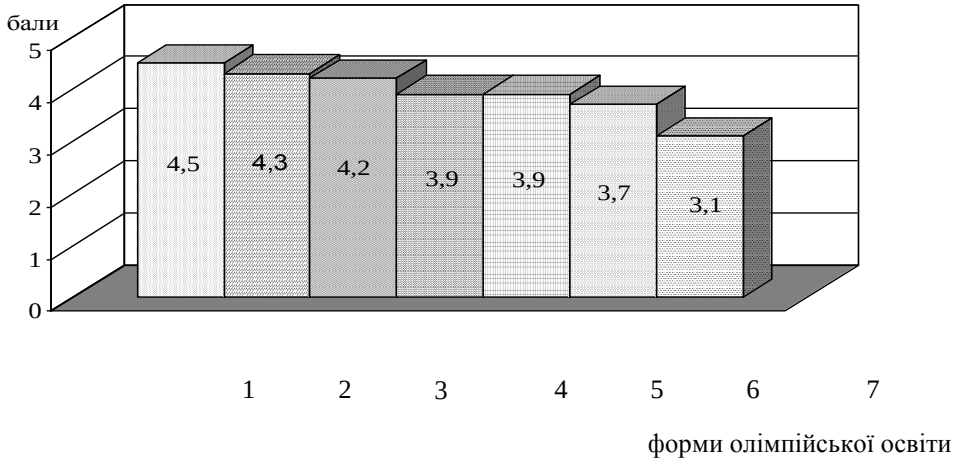

Рис. 1. Ефективні форми олімпійської освіти, що найбільш сприяють впровадженню ідеалів і цінностей олімпізму в профільних навчальних закладах України (n=12): 1 – олімпійські музеї, олімпійські галереї, кабінети олімпійської освіти; 2 – науково-дослідна робота з олімпійської тематики; 3 – питання з олімпійської освіти у навчальних дисциплінах; 4 – олімпійська освіта в процесі педагогічної практики; 5 – спецкурс „Олімпійська освіта”; 6 – спортивно-масова робота з олімпійської тематики; 7 – індивідуальні завдання з олімпійської освіти.

Опитування експертів щодо значущості методів навчання, що найбільш доцільно використовувати в процесі роботи з олімпійської освіти серед студентської молоді дозволяє стверджувати, що провідне місце посідають методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності (проблемно-інформаційні, частково-пошукові, дослідницькі), далі слідують активні методи навчання (аналіз ситуацій, методи „мозкового штурму”, рольові ігри, ситуаційні завдання), методи навчання за джерелами знань (словесні, наочні, практичні), наступними є методи інтегрального навчання (проведення інтегральних лекцій, семінарів, практичних занять із запрошенням провідних фахівців профільної сфери) та методи навчання за характером логіки пізнання (аналіз, синтез, індукція, дедукція, традукція) (коефіцієнт конкордації W = 0,76).

Результати експертного оцінювання дозволили проранжувати інформаційні технології, що найбільш доцільно використовувати в процесі реалізації олімпійської освіти в профільних навчальних закладах України. Так, одним з найбільш важливих компонентів експерти вважають створення навчальних комп’ютерних програм з впровадження олімпійської освіти серед дітей та молоді (4,5 бала). Важливими є наявність мультимедійних енциклопедій та каталогів з питань олімпійського спорту і олімпійської освіти (4,3 бала), електронних підручників з питань олімпійської освіти (4,2 бала). Наступними, за значущістю, є створення електронних варіантів довідників з питань олімпійського руху (3,9 бала) та наявність музичних і художніх альбомів, літературних публікацій, присвячених олімпійській тематиці (3,1 бала).

ВИСНОВКИ

1. Аналіз літературних джерел свідчить, що вирішення проблеми пошуку сучасних форм впровадження олімпійської освіти в процес підготовки студентів є актуальним питанням реалізації ідей олімпізму в спеціалізованих навчальних закладах України.

2. Аналіз результатів дослідження свідчить, що ефективними формами, які найбільш сприяють впровадженню ідеалів і цінностей олімпізму в процес підготовки студентів профільних навчальних закладів є: наявність у ВНЗ олімпійських музеїв, олімпійських галерей, кабінетів олімпійської освіти; залучення студентської молоді до науково-дослідної роботи з олімпійської тематики; включення питань з олімпійської освіти у викладання навчальних дисциплін; включення питань з олімпійської освіти в процес педагогічної практики; впровадження спецкурсу „Олімпійська освіта”; спортивно-масова робота з олімпійської тематики; виконання індивідуальних завдань з олімпійської освіти.

3. Проведені дослідження дозволили визначити види навчальних занять, що є найбільш ефективними для впровадження питань олімпійської освіти в підготовці студентів у ВНЗ: найважливішими є лекції, далі слідують практичні та нетрадиційні види навчальних занять, наступними є семінарські і консультаційні заняття.

4. Дослідження свідчать, що найбільш доцільно використовувати в процесі роботи з олімпійської освіти серед студентської молоді методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності, активні

методи навчання, методи навчання за джерелами знань, методи інтегрального навчання та методи навчання за характером логіки пізнання.

5. Результати дослідження свідчать, що найбільш ефективними інформаційними технологіями в процесі реалізації олімпійської освіти у ВНЗ фізичного виховання і спорту є навчальні комп'ютерні програми з впровадження олімпійської освіти серед молоді, мультимедійні енциклопедії та каталоги з питань олімпійського спорту і олімпійської освіти, електронні підручники з питань олімпійської освіти, електронні варіанти довідників з питань олімпійського руху, а також музичні і художні альбоми, літературні публікації, присвячені олімпійській тематиці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Булатова М. Олимпийское образование в Украине : методология, организация, практические результаты (1991-2002 гг.) / Марія Булатова, Володимир Платонов // Практика олимпийского образования : материалы II Междунар. форума «Молодежь-Наука-Олимпизм», 15-18 июня 2002 г. – М. : Сов. Спорт, 2002. – С. 32-36.
2. Булатова М. Система олімпійської освіти в Україні та нові форми її впровадження / Марія Булатова // IX Міжнар. наук. конгр. «Сучасний олімпійський спорт і спорт для всіх». – К., 2005. – С. 7.
3. Булатова М. Система олимпийского образования в Украине (1991-2006): методология и практические результаты / Мария Булатова // X Междунар. науч. конгр. «Современный олимпийский спорт и спорт для всех», 10-14 сент. 2006 г. : тезисы докл. – Гданск, 2006. – С. 38-40.
4. Герцик М.С. Вступ до спеціальностей галузі фізичне виховання і спорт : навч. посіб. / М.С. Герцик, О.М. Вацеба. - [2-е вид.]. – Львів : „Українські технології", 2003. – 232 с.
5. Приступа Н.И. Высшее физкультурное образования: состояние и перспективы / Н.И. Приступа // Проблемы формирования здорового образа жизни населения средствами физической культуры в новых социально-экономических условиях : тезисы докл. – Минск, 1997. – С. 116-118.

УДК 616-07-053.5

ІНФОРМАТИВНІСТЬ БАГАТОФАКТОРНОЇ ЕКСПРЕС-ДІАГНОСТИКИ ТА ПРОБИ РУФ'Є У ВИЗНАЧЕННІ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ШКОЛЯРІВ

Євдокімов Є.І., к.мед.н., доцент, *Голець В.О., к.б.н., доцент

Класичний приватний університет
**Запорізький національний університет*

Розглянуто результати оцінювання функціонального стану школярів за допомогою багатофакторної експрес-діагностики Душаніна, проби Руф'є та часу відновлення після фізичного навантаження. У дослідженні взяли участь 162 школярі 7-11 класів загальноосвітніх шкіл м. Запоріжжя. Встановлено, що за даними комп'ютерної оцінки експрес-діагностики 41 відсоток учнів має зауваження до функціонального стану. У той же час, за індексом Руф'є, вони не мають протипоказань до занять в основній групі. На основі отриманих даних пропонується корекція поглядів на застосування даних функціональних проб.

Ключові слова індекс Руф'є, фізичне навантаження, методика Душаніна, школярі.

Евдокимов Е.И., *Голец В.А. ИНФОРМАТИВНОСТЬ МНОГОФАКТОРНОЙ ЭКСПРЕСС-ДИАГНОСТИКИ И ПРОБЫ РУФЬЕ В ОЦЕНКЕ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ ШКОЛЬНИКОВ / Классический приватный университет, *Запорожский национальный университет, Украина.

Рассмотрены результаты оценки функционального состояния школьников при помощи многофакторной экспресс-диагностики Душанина, пробы Руфье и времени восстановления после физической нагрузки. В исследовании приняли участие 162 школьника 7-11 классов общеобразовательных школ г. Запорожья. Установлено, что по данным компьютерной